

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף מ"ה ע"א

המוכר שדה לחבירו שלא באחריות, וערערו עליה, האם מעיד לו? [תד"ה אי].

עשה לקרקע שמכר אפותיקי	לא עשה לקרקע שמכר אפותיקי	
אית ליה ארעא אחריתי	אינו מעיד ¹	מעיד
לית ליה ארעא אחריתי ²	אינו מעיד	אינו מעיד

המוכר לחבירו חמור, ואנס עכו"ם³ לחמור מהלוקח, האם צריך המוכר לפצותו?

מכיר הלוקח שהיא בת חמור	כשאנס אותה ואוכפה	כשאנס אותה בלא אוכפה
לא מכיר הלוקח שהיא בת חמור	לא מפצה לו	לא מפצה לו
	לא מפצה לו	צריך לפצותו ⁴

בבא בתרא דף מ"ה סע"א ורע"ב.

¹ דאף שיש לו קרקע אחריתי, והדין שבמקום בני חורין לא גובים ממשועבדים, וא"כ לכאורה אינו חשוב נוגע בדבר דלא יוכל להעמידה בפני בעל חובו, מ"מ כיון שעשאה אפותיקי כן גובים מזו המשועבדת אפי' שיש בת חורין, ולכך חשוב נוגע בדבר ואין מעיד לו, דרוצה להעמידה בפני בעל חובו.

² ואף שאין לו נפק"מ ממונית, דהרי גם אם יקחנה המערער לא יגבה הבעל חוב מזה המוכר כי אין לו מה להגבותו. מ"מ לא מעיד לו היות שנוח לו שתעמוד ביד הלוקח ושיגבה אותה ממנו בעל חובו כדי שלא יהיה בכלל לזה רשע ולא ישלם.

והקשו בתד"ה מאי, שלכאורה יש ג"כ נפק"מ ממונית, שאם תשאר ביד הלוקח ויגבה אותה בע"ח יפטר מזה החוב גם אם יתעשר בעתיד [וללוקח ל"צ לשלם היות שמכר לא בלא אחריות], משא"כ אם יזכה המערער, אם יתעשר יגבה ממנו בע"ח. ותרצו שדנים אותו לפי הזמן של עכשיו, ועתה אינו מרויח כלום ואינו חשוב נוגע.

³ אבל אם אנסה ישראל, בכל גוונא לא מפצה לו, דיכול הלוקח לתבוע לאונס לדין ויוציא ממנו.

⁴ והעמידו בתד"ה דינא שמירי שדן עמו בדיני עכו"ם והוציא ממנו, שאז צריך המוכר לפצותו [דנראין הדברים שאנסו העכו"ם בדין]. אולם אמימר חולק וס"ל שבכל מקרה לא מפצה לו, דודאי העכו"ם אנסו שלא כדין.

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

הטוען שנתן לאומן כלים לתקן ושהחזיק בהם האומן, והאומן טוען שקנה אותם ממנו, האם האומן נאמן?

לא ראו עדים לחפץ ביד אומן	ראו עדים לחפץ ביד האומן	
בהו"א ⁵ לרבה: אינו נאמן לאב"י: האומן נאמן ⁶	אינו נאמן	מסרו לאומן בעדים ⁷
האומן נאמן ⁸	לרבה: האומן נאמן ⁹ לאב"י: אינו נאמן ¹⁰	לא מסרו בעדים

דף מ"ה ע"ב.

הנותן טליתו לאומן בלא עדים, ואומן אומר ששכרו בשתים, והוא אומר באחד, מי נאמן?

בזמנו – קודם שתשקע חמה	לאחר זמנו – לאחר שקיעה	
אומן נאמן ¹¹	אומן נאמן ¹¹	הטלית עדין אצל האומן
אומן נשבע ונוטל ¹²	בעה"ב נאמן	הטלית כבר אצל בעה"ב

⁵אולם בעמ' ב' חזר בו רבה וס"ל שרק במקרה שיש עדים שמסרו לו וגם ראו את החפץ בידו רק אז אינו נאמן, ובכל שאר גווני נאמן האומן.

⁶לטעון לקוח הוא ביד, דחולק אב"י על רבה הסובר שהמפקיד אצל חבירו בעדים צריך להחזיר לו בעדים, וס"ל לאב"י שאינו צריך לו בעדים וא"כ יש לו מגו שיכל לומר שהחזירו.

⁷וכתבו תד"ה אבל, שמירי שמסרו בעדים ולא פירש בפניהם אם בתורת מכר או בתורת פקדון (או תיקון) מסרו, דאם פירש בפניהם שהוא בתורת פקדון א"כ כל אדם גם שאינו אומן לא יהיה נאמן לומר לקוחים הם ביד.

⁸לכו"ע לטעון לקוחים בידי במגו שהיה טוען החזרתים לך, [דלא צריך להחזירו בעדים כיון שלא הפקידו בעדים], או שיטען שלא מסרת לי דבר מעולם ויהיה נאמן בשבועת היסת.

⁹דיש לו מגו שהיה יכול לטעון לקחתי אותו מאדם אחר שאתה מכרת לו.

¹⁰נחלקו אב"י ורבה האם דומה דין אומן לדין כלים העשויים להשאל ולהשכיר, דאם ידועים שהם של ראובן לא נאמן שמעון לומר לקוחים הם ביד. דאב"י ס"ל שהיכא שראינו את החפץ ביד האומן שוב אינו נאמן בשום מגו, וחייב להחזיר כדין כלים העשויים להשאל ולהשכיר. ואילו רבה ס"ל שאינו דומה זה לזה, דבכלים שאדם משכיר ומשאל – לכל שכניו – לכך לא יכולים שכניו לטעון לקוחים ביד, אולם האומן יכול לטעון אין דרכך לתקן כלך אצל כלל, ולכך נאמן במגו שקנאו מאחר אפי' כשראינום אצלו. [וע"ע בסוף תד"ה אבל].

¹¹במגו שהיה יכול לומר לקוחה היא ביד. ולרבה מירי אפי' כשראינו את הטלית אצלו, ולאב"י דוקא כשלא ראינו טלית אצלו, דאז יש לו מגו שיכול לומר לא היו דברים מעולם.

¹²כתבו תד"ה נתנה שזה דוקא אליבא דר' יהודה, שגם לגבי שיעור הקציצה אמרינן בעה"ב טרוד בפועלו, אולם רבנן ס"ל דקציצה מידע ידיע, והמוציא מחבירו עליו הראיה.